

XXVII. školsko Natjecanje iz hrvatskoga jezika

17. veljače 2022.

prvi (I.) razred

zaporka

--	--	--	--	--	--

(peteroznamenasti broj i riječ)

broj bodova:

80	
----	--

Upute natjecateljima koji ispit pišu na papiru

1. Ispit se piše 90 minuta.
2. Prije rješavanja ispita treba pazorno ispuniti listić sa zaporkom (čitljivo i pravopisno točno).
3. Natjecatelj zaporku treba napisati na manju i na veću omotnicu te na prvu stranicu ispita.
4. Ispitne zadatke treba pazorno pročitati.
5. Treba pazorno slijediti upute u zadatku.
6. Rješenja treba upisivati kemijskom olovkom crne ili plave boje na za to predviđena mjesta. Tinta se ne smije moći obrisati.
7. Ako natjecatelj želi prepraviti odgovor, treba ga precrtati, dopisati istom kemijskom olovkom novi odgovor te podizanjem ruke pozvati dva člana Povjerenstva koja nadziru pisanje. Oba člana trebaju odmah pred natjecateljem parafirati prepravak odgovora.
8. Odgovori ne smiju biti pisani tiskanim slovima.
9. Odgovori trebaju biti pravopisno i gramatički točni.
10. Nakon završetka pisanja ispit, radni papir i manju omotnicu treba staviti u veću omotnicu, koju treba predati članu Povjerenstva.
11. Nakon objave privremene ljestvice poretka natjecatelj ima pravo uvida u ispit i pravo na pismenu žalbu.

Želimo Ti uspjeh na Natjecanju!

Školsko povjerenstvo:

1. _____
(predsjednik Školskoga povjerenstva)

2. _____
(član Školskoga povjerenstva)

3. _____
(član Školskoga povjerenstva)

1. U skladu s pravopisnim pravilima o velikome i malome početnom slovu na predviđene crte pisanim slovima prepisi dijelove rečenica iz zagrada.

Godina 2021. bila je u znaku _____ (SPLIĆANINA) Marka Marulića. Prošlo je, naime, petsto godina otkako je _____
_____(OTAC HRVATSKE KNJIŽEVNOSTI) objavio čuvenu „Juditu”.

Zahvaljujući _____
(INSTITUTU ZA HRVATSKI JEZIK I JEZIKOSLOVLJE) navedeno djelo danas možemo čitati i na suvremenome _____ (HRVATSKOM) jeziku.

I prije su postojali prepjevi. Jeste li možda čitali _____ (KOLUMBIĆEV)?

Nemojte, naravno, zaboraviti izvornik, tek ćete u njemu osjetiti pravu _____ (RENESANSU).

6	
---	--

2. Upiši č/ć u skladu s pravopisnim pravilima.

Šecuci se Pulum, s prijateljicom Marijom cavrľjat cu o rukopisu njezina romana „Carobnicin šešir”.

4	
---	--

10	
----	--

3. Upiši pravopisne znakove prema pravilima hrvatskoga standardnog jezika.

a) Jesi li razumio one Holofernove riječi pitala je Anđela

b) S pomoću prepjeva tiho je odgovorio Aljoša

c) Sjajno uzviknula je Anđela

d) Konačno sam tumačio je Aljoša spreman za raspravu

e) Ivane prije nego što vratiš *Juditu* pošalji mi poruku

5	
---	--

4. Napiši značenje podcrtanih riječi.

a) Čita Marulića u odjelu. _____

b) Čita Marulića u odijelu. _____

c) U trećemu je poglavlju opisana spavačica. _____

d) U trećemu je poglavlju opisana spavačica. _____

4	
---	--

9	
---	--

5. Odredi padeže označenim riječima (N, G, D, A, V, L, I). Odgovore napiši na označena mjesta.

Dragi knjižničari, je li nas Godina čitanja promijenila? Čitaju li naši sugrađani više poeziju i domaće autore? Što je s pjesničkim večerima?

a) knjižničari – _____

b) čitanja – _____

c) naši – _____

d) poeziju – _____

e) pjesničkim – _____

5	
---	--

6. Odredi vrstu označenim riječima.

Prošle sam godine na Interliberu kupio izvrsne zbirke pjesama. Posebno su mi se svidjeli stihovi Monike Herceg i Željke Horvat Čeč.

a) prošle – _____

b) na – _____

c) izvrsne – _____

d) posebno – _____

4	
---	--

9	
---	--

7. Izdvoji glagolske pridjeve radne iz teksta.

U Kečkemetovoj knjizi detaljno je opisan život Marka Marulića. Doznajemo s kim se družio te čime se sve bavio. Jeste li pronašli njezin naslov na internetu? Hoćete li je posuditi u knjižnici?

glagolski pridjevi radni: _____

3	
---	--

8. Imenuj označene glagolske oblike.

Kada budem pročitao Kečkemetovo djelo, znat ću više o Marku Maruliću. Zasad trebam stalno prijatelja povlačiti za rukav i ispitivati.

a) budem pročitao – _____

b) znat ću – _____

c) trebam – _____

d) ispitivati – _____

4	
---	--

7	
---	--

9. Preoblikuj rečenice tako da budu gramatički točne.

a) Sa Majom sam pratila predstavljanje Tomaševe zbirke.

b) Odustali smo od Festivala europske kratke priče budući da je padala kiša.

c) Obzirom da je ružno vrijeme, nećemo posjetiti književni sajam.

d) Sviđala mu se radi toga što je poetična.

e) Pripremili smo paket knjiga kojeg ste naručili.

f) Objavili smo putopis zbog obrazovanja naših čitatelja.

g) Javljam se u vezi oglasa o skupocjenoj knjizi.

7	
---	--

7	
---	--

10. U tablicu ispiši riječi u kojima su se dogodile glasovne promjene i odredi ih. Pritom pazi da su promjene navedene onim redoslijedom kojim su se dogodile.

Marinkovići su likovi bili u sve čvršćemu zagrljaju, čitatelju se činilo kao da će im trbusi popucati.

riječi	glasovne promjene

3	
---	--

11. Zaokruži slovo ispred prenesenoga značenja riječi *zmija*.

Čitao je priču o zmiji.

- a) 'podmukla i opasna osoba'
- b) 'skupina grabežljivih ljuskaša bez nogu koji se kreću pužući (...)'

(Školski rječnik hrvatskoga jezika)

1	
---	--

12. Zaokruži slovo ispred rečenice u kojoj je označena jednoznačnica.

- a) Pišem o trokutima.
- b) Čitam o glavi.
- c) U njezinu romanu često se spominju luk i strijela.
- d) Posudio sam Milinovićev „Marulov san” u siječnju.

1	
---	--

5	
---	--

13. Napiši izraz i sadržaj riječi *knjiga*.

izraz: _____

sadržaj: _____

2	
---	--

14. Popuni tablicu tako da napišeš oba tražena značenja riječi.

Pisac je bio **lav** koji se borio za naše bolje **sutra**.

riječ	osnovno značenje	preneseno značenje
lav		
sutra		

4	
---	--

15. Prepiši rečenice tako da označene posuđenice zamijeniš hrvatskim istoznačnicama (sinonimima).

a) Književnica je učestvovala u realiziranju postavljenih ciljeva.

b) Pripremate li se za klasifikacijski ispit za gimnaziju?

c) Junakinja se bojala voziti liftom.

4	
---	--

10	
----	--

16. Kojemu idiomu pripadaju riječi *bićerin* i *ponistra*?

- a) kajkavskom narječju
- b) hrvatskom standardnom jeziku
- c) čakavskom narječju
- d) štokavskom narječju

1	
---	--

17. Podcrtaj riječi koje pripadaju razgovornomu stilu hrvatskoga standardnog jezika.

Štrebao sam spisatelja, književnika ili pisca cijelu noć, tj. njegov opus. Mama je bila ljuta što nikada ne učim na vrijeme. Dobio sam samo dvojku. Pričali smo ujutro kako se to više nikada neće ponoviti i kako ću cijelo polugodište biti radišan.

4	
---	--

5	
---	--

18. Odredi sintaktičku službu istaknutim riječima.

a) Uvijek sam dobre **volje** kad čitam. _____

b) Književnica je dala **vidljiv** znak. _____

c) **Pisac** Pavao Pavličić pisao je i kriminalističke romane. _____

3	
---	--

19. Upiši u tablicu sve riječi iz zadane rečenice prema njihovoj sintaktičkoj službi.

Naša prijateljica Ana jučer je čitala na satu, mi smo oduševljeno slušali.

sintaktička služba	primjer
subjekt	
predikat	
priložna oznaka	
atribut	
apozicija	

9	
---	--

12	
----	--

Pozorno pročitaj tekst s portala *Novi list* i riješi 20., 21., 22., 23. i 24. zadatak.

Iz Španjolske, dojavljuje Hina, stiže dobra vijest – u toj je zemlji broj prodanih knjiga osjetno porastao ove godine u odnosu na 2020. Tijekom pandemije koronavirusne bolesti mnogi od 47 milijuna stanovnika Španjolske ponovno su se okrenuli knjizi, što je udahnilo život tisućama malih kvartovskih knjižara. Broj prodanih knjiga u knjižarama osjetno je porastao, za 13 posto. (...)

U velikim gradovima poput Madrida počele su nicati nove male knjižare čiji vlasnici vjeruju u isplativost toga posla jer se ne nazire kraj pandemiji. (...)

Za razliku od ovoga pozitivnog trenda u Španjolskoj, u Parizu se njegovi tradicionalni bukinisti suočavaju s problemima. Riječ je o knjižarima antikvarima koji postoje već 450 godina i prodaju stare knjige na zelenim štandovima duž obala Seine, no u posljednje tri godine odande su ih otjerali štrajkovi „žutih prsluka“, a dokrajčio COVID-19, pa su svoja prodajna mjesta većinom zatvorili. (...)

[knjižare](#)

[bukinisti](#)

[knjige](#)

[čitanje](#)

[knjiga](#)

[pandemija](#)

(prema Kim Cuculić: „Pandemija i knjige“)

20. Izdvoji leksikaliziranu pokratu iz teksta. _____

1	
---	--

21. Kako se nazivaju ulični prodavači knjiga u tekstu?

1	
---	--

22. Uz koju su rijeku obavljali djelatnost? _____

1	
---	--

23. Napiši T kraj točne i N kraj netočne tvrdnje.

a) Francuski se prosvjednici nazivaju „žuti prsluci“. _____

2	
---	--

b) Oživjele su knjižare u španjolskim četvrtima. _____

24. Kako nazivamo tekst s poveznicama?

1	
---	--

6	
---	--